

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autorka práce: Bc. Kateřina Konrádová

Název práce: Předškolní vzdělávání: vztahy mezi mateřskou školou a rodinou

Autorka posudku: Mgr. Magdalena Mouralová

Kateřina Konrádová se ve své práci věnuje vztahu rodičů a pedagogů na úrovni mateřských škol. Soustředí se jak na formální podobu vztahů, tak především na žitou a popisovanou podobu, přičemž se ve zkoumání opírá o teorii akontability a koncept „tichého partnerství“. Hlavní datovou základnu tvoří 12 vlastních rozhovorů s ředitelkami veřejných mateřských škol, které doplňuje veřejněpolitickými dokumenty a převzatými výpověďmi 14 rodičů.

Předloženou práci považuji za velmi zdařilou a zcela odpovídající nárokům kladeným na diplomové práce na KVSP. Téma je zajímavé, málo probádané, autorka si klade vyspělé výzkumné otázky opřené o teorie, otázky zodpovídá a přináší řadu netriviálních zjištění (např. proklamovaná touha po partnerství ze strany ředitelky, která se však jen omezeně promítá do praxe; barvitost a ambivalenci vztahu, který obsahuje výčitky i pochopení, ostych i nároky; obrušování rodičů „obyčejných“ školek). Autorka se v problematice velmi dobře orientuje, její text je poučený, argumentace se opírá o sesbíraná data a dostatečné množství relevantní odborné literatury. Metodologie je promyšlená a dobře popsána, autorka reflektuje limity přístupu i realizace. Sebraná data jsou bohatá a unikátní, jejich analýza je propracovaná, autorka provádí skutečně tematické řezy. Práce je psaná čtivě, srozumitelně, kultivovaným jazykem, pečlivě zkorrigována a zeditována.

Zejména bych chtěla ocenit následující aspekty, kterými práce převyšuje obvyklý standard diplomových prací:

- Volba specifických teoretických přístupů, které „sedí“ na daný jev, a i proto s nimi autorka pracuje v celé práci – explicitně k nim vztahuje některé výzkumné otázky, reflektuje je v analýze a diskusi zjištění. Oceňuji též, že jsou tato skutečná teoretická východiska práce odlišena od dalších kontextuálních informací a poznatků, autorka tím prokazuje, že rozumí roli konceptů v práci. (Pouze bych zkusila najít vhodnější název kapitoly než „Věcná východiska“, neboť je zde zařazen i přehled předchozích výzkumů k tématu).
- Metodologická vyspělost, která se projevuje 1) přemýšlením o kvalitě kvalitativního výzkumu; 2) transparentním popisem postupu a úvah; 3) reflexí vlastní pozice výzkumnice a limitů dat a provedených analýz; 4) uvážeností (i když měla autorka k dispozici druhý bohatý datový soubor, jehož významnou část i dobře znala, neboť pomáhala s prepisem rozhovorů, rozhodla se tato data nevyužít tam, kde nekorespondovala zcela s položenými výzkumnými otázkami).
- Odvaha interpretovat, porovnávat koncepty a vynášet soudy. Ty autorka nepředkládá jen tak, věnuje pozornost argumentaci, opírá se o data. Ale jedná se o autorčino osobní čtení a porozumění a jeho formulací se samozřejmě vystavuje riziku konfrontace s jinými interpretacemi. I já bych na některých místech četla jinak, kladla jiné důrazy,

upozornila na jiné spojitosti, věnovala něčemu více pozornosti, použila jiná pojmenování – diskuse o těchto aspektech by byla velmi zajímavá (a já doufám, že proběhne), nicméně nepovažuji za účelné, aby se tak dělo v rámci obhajoby bakalářské práce, která má omezený čas a jiné cíle.

- Zapálení autorky pro téma a poctivost v přístupu, a to jak v rovině akademické (promyšlenost metodologie a její reflexe, velké množství dat), tak společenské (zde mám na mysli zařazení kapitoly 7.3 věnující se implikacím pro praxi, která jde nad rámec stanovených cílů, a i když možná mírně snižuje zavřenost práce, autorka vyslyšela svou potřebu, aby práce měla i praktický užitek (zde oceňuji zařazení „nudges“, tj. relativně snadno realizovatelných pošťouchnutí).

Mám i několik drobných výtek, resp. spíš námětů k možnému vylepšení

- Prospělo by ještě jedno čtení s odstupem a na některých místech pročištění výkladové linky. Např. různé vymezování záměru (trochu jinými slovy) se objevuje v úvodu, vymezení problematiky, cílích, ale i na konci kapitoly 3.2. Podobně by si některá místa zasloužila ještě stylisticky vyčistit, např. je v práci nadužíváno slovo „poměrně“, především v kapitole 7. I když se autorka snaží, aby výroky nebyly příliš silné či zobecňující, nepovedlo se to uhlídat úplně všude – např. rozlišování rodičů z alternativních a standardních MŠ na str. 57–58.
- Mám drobné výhrady i ke struktuře práce. S ohledem na šíři výzkumných otázek a množství dat mi nepřijde účelné držet celou výzkumnou část v jedné kapitole o 50 (!) stranách. I když je tato kapitola vnitřně strukturovaná, bylo by asi vhodnější ji rozčlenit do několika samostatných kapitol. Rovněž kapitola 3.2 není v pravém slova smyslu teoretickým východiskem a, jak již bylo řečeno výše, kapitole 3 by prospělo přejmenování.
- Uvítala bych informaci o počtu oslovených ředitelek a úspěšnosti oslovování.
- Domnívám se, že odsazení prvního odstavce pod nadpisem je chybné, nicméně zde se s diplomatkou neshodneme a k tomuto zásadnímu sporu budeme muset povolat další autority (jedná se samozřejmě o banalitu a spíš oceňuji, že autorka měla názor a stála si za svým).

Shrnu-li předchozí, předložená práce odpovídá mé představě, jak by diplomové práce na KVSP měly vypadat. Chtěla bych ještě dodat, že i samotná spolupráce s diplomantkou pro mě byla potěšením a doufám, že obhájením diplomové práce neskončí. Je zřejmé, že předloženou práci jednoznačně **doporučuji přijmout k obhajobě** a hodnotit ji známkou „výborně“. Doufám, že části diplomové práce budou publikovány v podobě odborného článku.

12. 6. 2017

Magdalena Muralová